

ЗАСТОСУВАННЯ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ЗАСОБІВ В КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ЛОР-ПАТОЛОГІЇ

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія»

(м. Полтава)

В якості засобів симптоматичної та патогенетичної терапії в лікуванні багатьох оториноларингологічних захворювань застосовують нестероїдні протизапальні препарати (НПЗП) [5]. Вони використовуються в консервативному лікуванні численних запальних захворювань ЛОР-органів для зменшення больового синдрому в післяопераційному періоді більшості оториноларингологічних оперативних втручань [1].

Проте їх застосування має і негативні наслідки. До них відносяться ураження шлунково-кишкового тракту – такі, як виразки або ерозії шлунку та дванадцятипалої кишки, діарея і т. д. Враховуючи те, що в найближчому майбутньому альтернативи використанню НПЗП не передбачається, вивчаються шляхи зменшення їх негативних наслідків [4].

Назва НПЗП має на увазі протизапальний ефект, який пов'язують, в першу чергу з пригніченням активності циклооксигенази (ЦОГ) – основного фермента метаболізму арахідонової кислоти [3]. Відкриття двох ізоформ ЦОГ (ЦОГ-1 і ЦОГ-2), які відіграють різні ролі в регуляції синтезу простагландинів, дає уявлення про механізм дії НПЗП. Доведено, що НПЗП пригнічують активність обох ізоформ ЦОГ, але їх протизапальна активність, імовірно пов'язана з інгібіцією ЦОГ-2, яка експресується переважно в місцях тканинного ураження. Однак більшість НПЗП мають більшу пригнічуючу активність на ЦОГ-1, що присутня в клітинах різних органів та регулює продукцію простагландинів, чим і пояснюється природа основних побічних ефектів цих препаратів.

Ряд НПЗП, в тому числі німесулід (Найз), інгібує переважно ЦОГ-2, що синтезується в процесі запалення, та не впливає на «конституціональну» ЦОГ-1, що відповідає за фізіологічні ефекти простагландинів. Це значно знижує ризик побічних реакцій з боку шлунково-кишкового тракту (НПЗП-гастропатії), легень (бронхоспазм), нирок. Суттєвим фактором безпеки німесуліду є наявність антибрадикінінового та антигістамінного ефекту за рахунок пригнічення вивільнення гістаміну з опасистих клітин та базофілів, що дозволяє застосовувати Найз у хворих з алергічними захворюваннями.

Базуючись на власних клінічних спостереженнях, ми прийшли до висновку, що одним з найбільш

вдалих НПЗ-засобів в ЛОР-практиці є препарат Найз. По протизапальному ефекту він подібний до традиційних НПЗП (індометацин, диклофенак, піроксікам). Однією з основних його властивостей є знеболюючий ефект.

Враховуючи те, що в комплексному лікуванні більшості запальних захворювань ЛОР-органів, а також в післяопераційному веденні пацієнтів доцільне використання НПЗП, нами проведено дослідження їх ефективності в наступних випадках:

- В комплексному лікуванні пацієнтів з запальними захворюваннями з гіпертермічним та больовим синдромом;
- В післяопераційному веденні хворих, що перенесли оперативні втручання на ЛОР-органах (синусотомії, кістково-пластичні операції на зовнішньому носі)

Критерієм ефективності застосування препарату Найз були об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Об'єктивним критерієм слугувала температура тіла пацієнта, суб'єктивним критерієм вираженість больової реакції. Ці симптоми є одними з постійних ознак запалення, величина їх проявів може відображати характер запальної реакції організму.

У пацієнтів з запальними захворюваннями ЛОР-органів (гострі синусити, гострі отити) препарат застосовували в комплексі з антибактеріальними, десенсибілізуючими препаратами та деконгестантами. Препарат призначали по 1 таблетці (100мг) 2 рази на добу.

У післяопераційних пацієнтів препарат застосовували через 3-4 години після операції в аналогічному дозуванні. Тривалість прийому препарату обумовлювалась температурною реакцією та наявністю больового синдрому. При відсутності цих клінічних ознак препарат не призначався. Група порівняння (2-а) в комплексному лікуванні в якості антипіретики та анальгетика використовувала препарат Анальгін в таблетованій та ін'єкційній формах.

Жарознижуючий ефект в групі пацієнтів з гострими формами синуситів та середніх отитів, що приймали Найз, хоча й наставав пізніше майже на добу, був більш стабільним (**рис. 1**).

Больовий синдром: розлитий головний та локальний біль – в ділянках проєкцій навколоносових

ДИСКУСІЇ

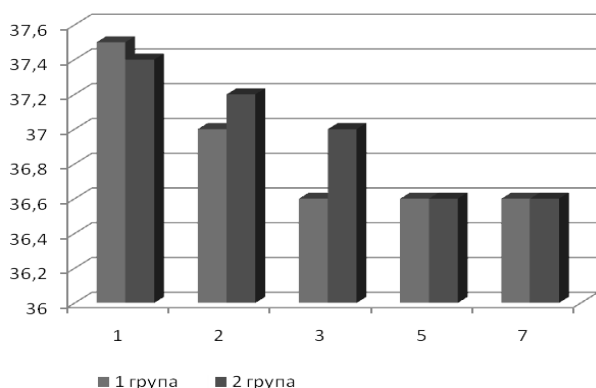

Рис. 1. Температура тіла.

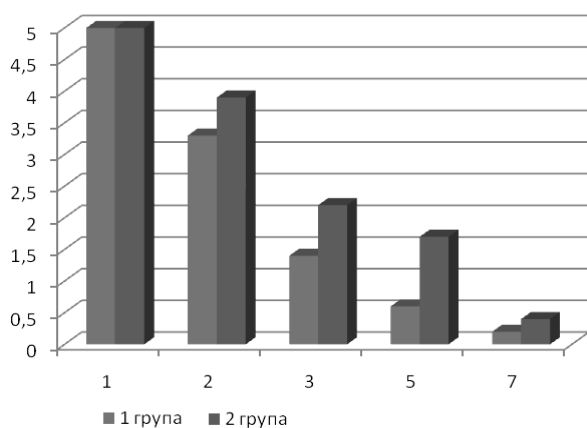

Рис. 2. Больовий синдром.

пазух та хворого вуха – в 1-й групі пацієнтів припинявся на першу добу застосування препарату [2]. В більшості випадків (86%), вже на 6-у добу лікування больовий синдром повністю зникав і наступне продовження прийому препарату здійснювалось в якості протизапальної терапії (рис. 2).

В післяопераційному веденні хворих в 1-й групі антипіретичний ефект був стабільним, у жодного з пацієнтів на 3-у добу після проведених ендоназальних гаймороетмоїдотомії температура тіла не перевищувала нормальних показників. У пацієнтів, що перенесли операції на носовій перегородці, нормалізація температури спостерігалась вже на 1-шу добу післяопераційного періоду. У пацієнтів, що перенесли ринопластику, нормалізація температури відбувалась на 3 день.

Проведені нами дослідження показали, з одного боку: високу ефективність препарату Найз в лікуванні запальних захворювань ЛОР-органів та післяопераційному веденні оториноларингологічних пацієнтів, з іншого боку – його добру переносимість та відсутність побічних ефектів. Пацієнти, що страждають на хронічні захворювання ЛОР-органів (риносинусопатії) в більшості випадків мають високий ступінь алергізації організму, тому в комплексному лікуванні може бути використаний антигістамінний ефект німесуліді. Добра переносимість препарату та практична відсутність побічних реакцій при достатній ефективності дозволяють рекомендувати його для широкого використання в ЛОР-практиці.

Література

1. Лебедева Л. Я. Методы применения кеторолака триметаміна у больных в раннем послеоперационном периоде / Л. Я. Лебедева, Р. Б. Маячкин, В. В. Никода // Анест. и реаниматол. – 1997. – № 5. – С. 98-102.
2. Послеоперационная боль / Под. ред. Ферранте Ф. М., ВейдБонкор Т. Р. – М., 1998. – 640 с.
3. Gillis J. C. Ketorolac. A reappraisal of its pharmacodynamic and pharmacokinetic properties and therapeutic use in pain management / J. C. Gillis, R. N. Brodgen // Drugs. – 1997. – Vol. 53 (1). – P. 139–188.
4. Hitchcock M. Acute Postoperative Pain Management in Daycase Surgery Patients / M. Hitchcock, T. W. Ogg, F. Camu // Pain Management. – 1994. – P. 10.
5. Kenny G. N. C. Parenteral Ketorolac: Opiate. Sparing Effect and Lack of Cardiorespiratory Depression in the Perioperative Patient / G. N. C. Kenny, C. S. McArdle, H. H. Aitken // Pharmacotherapy. – 1990. – Vol. 10(6). – P. 127–131.

УДК 616. 2:615. 2/3

ЗАСТОСУВАННЯ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ЗАСОБІВ В КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ЛОР-ПАТОЛОГІЇ

Подовжній О. Г.

Резюме. Проведені нами дослідження показали, з одного боку: високу ефективність препарату Найз в лікуванні запальних захворювань ЛОР-органів та післяопераційному веденні оториноларингологічних пацієнтів, з іншого боку – його добру переносимість та відсутність побічних ефектів. Пацієнти, що страждають на хронічні захворювання ЛОР-органів (риносинусопатії) в більшості випадків мають високий ступінь алергізації організму, тому в комплексному лікуванні може бути використаний антигістамінний ефект німесуліді. Добра переносимість препарату та практична відсутність побічних реакцій при достатній ефективності дозволяють рекомендувати його для широкого використання в ЛОР-практиці.

Ключові слова: запальні захворювання, ЛОР-органи, Найз.

УДК 616. 2:615. 2/3

ПРИМЕНЕНИЕ НЕСТЕРОИДНЫХ ПРОТИВОВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ СРЕДСТВ В КОМПЛЕКСНОМ ЛЕЧЕНИИ ЛОР-ПАТОЛОГИИ

Подовжний А. Г.

Резюме. Проведенные нами исследования показали с одной стороны – высокую эффективность препарата Найз в лечении воспалительных заболеваний ЛОР-органов и послеоперационном ведении оториноларингологических пациентов, с другой стороны – его хорошую переносимость и отсутствие побочных эффектов. Пациенты, страдающие хроническими заболеваниями ЛОР-органов (риносинусопатии) в большинстве случаев имеют высокую степень аллергизации организма, поэтому в комплексном лечении может быть использован антигистаминный эффект нимесулида. Хорошая переносимость препарата и практическое отсутствие побочных реакций при достаточной эффективности позволяют рекомендовать его для широкого использования в ЛОР-практике.

Ключевые слова: воспалительные заболевания, ЛОР-органы, Найз.

UDC 616. 2:615. 2/3

Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs in Multimodality Treatment of ENT Pathology

Podovzhniy O. G.

Abstract. Non-steroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs) are widely used in treatment of various otorhinolaryngological diseases as the agents of symptomatic and pathogenetic therapy. They are used in the conventional treatment of numerous inflammatory diseases of head and neck to relieve the pain syndrome in the post-operative period after major otorhinolaryngological surgical interventions.

However, they can carry a risk of side effects. NSAIDs most commonly affect the gastrointestinal tract and can include stomach ulcer or gastric erosion, diarrhea, etc., and may have negative effects, too. Considering the fact that there is no alternative to NSAIDs use for the moment, the ways of reduction their negative effects have been studying.

The own clinical observations established that Nise medication is one of the most effective NSAIDs in ENT practice. Its anti-inflammatory effect is similar to the traditional NSAIDs (Indometacin, Diclofenac, Piroxicamum). Pain relief is one of its major properties.

The effectiveness of Nise drug has been estimated by the objective and subjective criteria. The patient's temperature served as the objective criterion whereas the intensity of pain reaction was the subjective criterion. These symptoms are one of the permanent signs of inflammation and the intensity of their manifestation can reflect the mode of inflammatory reaction of the body.

Patients with inflammatory diseases of head and neck (acute sinusitis, acute otitis) have taken the drug in combination with antibacterial, desensitizing medications and decongestants. The drug has been prescribed in a doze of 1 tablet (100 mg) twice daily.

The post-operative patients used the drug following 3-4 hours after the surgery in the same dosage. The term of drug use has been conditioned by the temperature reaction and evident pain syndrome. In condition of absence of these clinical signs the drug has not been prescribed. In multimodality treatment Analgin drug in tablets and injections has been prescribed to the comparison group (II) as antipyretic and pain reliever.

Fever-reducing effect has been noted in group of patients with acute sinusitis and moderate otitis who have taken Nise; it came about a day later but was more sustained. In Group I pain syndrome in the form of extended headache and local pain in the regions of paranasal sinuses and sore ear projections stopped on the first day of drug intake. In the most cases (86%) pain syndrome completely disappeared on the 6th day after treatment and the follow up intake of the drug has been administered as anti-inflammatory therapy.

In the post-surgery management the antipyretic effect was stable in the Group I and no patient has experienced high temperature condition on the 3rd day after endonasal maxillary sinusotomy and ethmoidotomy. The temperature of patients who underwent surgery on nasal septum was brought down on the 1st day after surgical intervention. Patients after rhinoplasty have experienced temperature normalization on the 3rd day after surgery.

The studies showed high efficacy of Nise drug in treatment of inflammatory diseases of head and neck and post-operative management of otorhinolaryngological patients, as well as good tolerance and absence of side effects. In most cases patients, suffering from chronic disease of head and neck (rhinosinusopathy) have a high degree of body allergization, therefore antihistaminic effect of nimesulide can be used in multimodality treatment. Good drug tolerance and almost no side reactions in relevant efficacy allow recommending Nise to be widely used in ENT practice.

Keywords: inflammatory disease, head and neck organs, Nise.

Стаття надійшла 12. 01. 2015 р.